

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 2) ศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 3) ศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 นำเสนอซึ่งดำเนินการต่อไป สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ชั้นศึกษาแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของหน่วยงานและนักวิชาการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามฉบับที่ 1 โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และทำการวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้อง

2. ชั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามฉบับที่ 2 ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสมค่ามัธยฐาน > 3.50 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.00 จึงถือว่ารายการนั้นมีความเหมาะสม

3. ชั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 150 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม

ฉบับที่ 3 ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย > 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน 1.00 จึงถือว่ารายการนั้นมีความเป็นไปได้
สรุปผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามวิธีดำเนินการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยวิจัยได้ ดังนี้

1. แนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ที่พัฒนาขึ้นตรงตามเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชาการ ทั้ง 2 องค์กรประกอบ 74 รายการ ได้แก่ 1) องค์กรประกอบด้านจิตใจ ประกอบด้วย 23 รายการ เช่น ครูให้ความรัก ความเมตตา และเป็นกันเองกับนักเรียนทุกคน ครูเอาใจใส่ดูแลนักเรียนทุกคนอย่างใกล้ชิด ครูประพฤติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนทุกคน ครูพูดจาสุภาพ กับนักเรียนและ ผู้เกี่ยวข้อง 2) องค์กรประกอบด้านกายภาพ ประกอบด้วย 51 รายการ เช่น ผู้บริหารและครูวิชาการจัดหาเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรบริการแก่ครูผู้สอน โรงเรียนมีหลักสูตร สถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและมีการพัฒนาหลักสูตรอยู่การสอนอยู่เสมอ

2. ความเหมาะสมของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยพิจารณาจากการตอบแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเหมาะสม จำนวน 2 องค์กรประกอบ 74 รายการ

3. ความเป็นไปได้ของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่ามีความเป็นไปได้ จำนวน 2 องค์กรประกอบ 74 รายการ

อภิปรายผล

จากผลวิจัยสรุปแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ซึ่งสรุปเป็น ประเด็นหลัก คือ

1. องค์กรประกอบด้านจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (2542 : 81 – 87) และ ประพันธ์ สุขโต (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า แนวทางในการพัฒนาบรรยากาศในโรงเรียน ผู้บริหารควรให้บุคลากรทุกคน มีโอกาสร่วมกันคิด ร่วมกันแสดงความคิดเห็น และให้โอกาสในการทำงานร่วมกันเพื่อความสำเร็จของงานที่ดี

2. องค์ประกอบด้านกายภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเริงชัย จงพิพัฒนสุข (2543 : 53) ; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539 : 4 – 17) และภาวนา โนนทวงศ์ (2544 : บทคัดย่อ) พบว่า บรรยากาศการจัดการเรียนการสอน แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ บรรยากาศด้านจิตใจ และบรรยากาศด้านร่างกาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กระทรวงศึกษาธิการ (2542ก : 17–18) ; สุนทรี ดวงทิพย์ (2543 : บทคัดย่อ) ; ฮาฟฟินส์ (Haffhines. 1984 : 705A) และวินัย แสงแก้ว (2545 : 73) พบว่า ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารที่สามารถนำสภาพแวดล้อมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางการบริหารเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารต้องศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอก โรงเรียน และผู้บริหารควรจะต้องแสดงพฤติกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมโดยต้องคำนึงถึงภารกิจที่ต้องปฏิบัติ ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม มีองค์ประกอบ คือ ผู้สอน บรรยากาศในห้องเรียน ผู้เรียน และ รูปแบบการสอน พฤติกรรมครู ครูเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด และการจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ดี การจัดห้องเรียน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มีส่วนช่วยเสริมสร้างบรรยากาศ ให้ผู้เรียนมีความอบอุ่น สบายใจ เป็นกันเองเหมือนอยู่บ้าน เกิดความสนใจ กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็นยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการดำเนินการวิจัยนำเสนอข้อเสนอแนะที่เป็นการวิจัยไปใช้กับการวิจัยดังต่อไปนี้
คือ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยการศึกษาแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัย ไปใช้ ดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ทั้ง 2 องค์ประกอบ 74 รายการ ไปใช้ทดลองในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้กับบุคลากรในสถานศึกษา โดยเห็นความสำคัญที่จะต้องปฏิบัติตามแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ควรดำเนินการจัดทำแผนการนิเทศกำกับติดตามแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ควรมีการชี้แจงประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ผู้บริหารสถานศึกษาตลอดจนผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ และตระหนักมองเห็นคุณค่าความสำคัญของแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้อย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำแนวทางการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ไปปฏิบัติในหน่วยงาน

2.2 ควรศึกษาสภาพและปัญหาของสถานศึกษา เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ไม่เคยทดลองใช้ ควรศึกษาวิจัยในโรงเรียนที่มีสภาพแตกต่างเช่น ขนาดโรงเรียน

2.3 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของโรงเรียนต่างๆ ไปเพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานที่โรงเรียนกำลังทำอยู่ เพื่อที่จะได้จัดสภาพการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ต่อไป